

سُرَاطُ امْتِزَا

ولایاتده و در سعادته محل
اقامتله کوندلرملک اوزره
سنه لکی ۷۰ الی ایللی ۴۰
غروشه در اداره خانه دن
القی ایللی ۳۰ غروشه در
آبونه لر سنه ایتدا سنندن
یعنی الی اوچنچی نومرو دن
اعتباراً برسنه لک و یا خود الی
آلتی اوله رق قید اولور.

سَمْعَةُ مَالِي خُوارِندِه

محل اداره سی

باب مالی جوارنده ابو.
السعود جاده سنده محمود بك
مطبعه سیدر.

امور اداره و تحریریه متعلق
خصوصات ایچون محمد رضا
افندی نامنه مراجعت
اولمیلدر درج اولنمیان
اوراق اعاده اولماز.
اداره خانه جمعه دن ماعددا
هر کون آجقندر.

مقالات علمیه و فنیله واسطه انتشاری، کلزار ادبیاتله مجلیه آتاربر

Directeur Mehmed Riza

مدیری: محمد رضا

نومرو ۸۲

سر محرری: توفیق

نسخه سی ۵۰ پاره یه در

۳

ويزا وونا واديسندم بر جولان

[۲۹ نيسان ۱۸۹۵]

بركون اول قرارلاشد برمش ايدك .
قورسنيقنك شايان تماشا عايلردن ، غرائب
بديعه طبيعتجه زنكين موقعلردن اولان
وهان اطهك وسطلرنده بولان و ويزا .
وونا ، به كيده جك ايدك . قبل الطهر ساعت
اون برده كيدن ساحله چيقدق . اون بر
بحقده شمندوفره بيندك . زن اوج درت
دار واغونله بر كوچك لوقوموتيفدن عبارت
ايدى . وسايط نقليه بوراده هنوز مكملت
مطلوبه كسب ايتتمش و فرانسو سواحلنده كي
ايله بوك يئنده بك بيوك بفرق كورلمكده
بولنمش ايدى .

لوقوموتيف قالقدى . «سن ژوزف»
كچك ، شرقة بوكولك . اطهك و آژا .
قسو ، به متناظر اولان وادى وسيعنه
داللق . بوقدر وسعتلى بر وادى ايچنه بو آنه
قدر كيرمه مش ايدم . طاعلرك بر
فحتسراى محتمل تشكيل ايدن صيرتلى ،
سطح مائللى بر لباس زمردين اكتسا
ايتمش و آثار جمعيت و مدنيت آيشمش اولان
كوزله عالم تهايتك حسن علويى ، طبيعتك
وقار مهيبي ارايه ايتكمده بولنمش ايدى .
نظرده ، كوكلده ، قلسده بو منظره به بر
مجلوبيت حاصل اولمش و حسابنده بريضان
شوقا شوق پيدا ايله مش ايدى . كيديورز .
وادى دها كنيشله نيور . دها عظمت كسب
ايدىور . كوردكار من دكيشيور . واديك
ايچريى يعنى ايكي طرفده كي طاعلرك
يئنده واقع زمين فاصلنه قدر واسع
ولطيف ! يشيل مرعال . بر بركت تارلالر ،
مزروع بارچلر وار . براوزون و عريض
دره قيسالري تقيل ايدم ايدم . بوتهازار
بهشتى به درين زمينلر اوقويه اوقويه
دولاماجلى بولنى تعقيب ايله بوب دوكلور ،
بر عمان ابدسته منصب اوله جق كي بر رشا .
شه حزن انگيز ايله قوشيور ايدى . صانكه
بحر سفيدك ضرب صولرينه يد قدرتله

سواحلك بعض محللري تشكيل ايدن
اشكال عجيبى حائر مرفع قالقارده . بر نظر
اجنبى به طبيعتك بينظير ديدنه ودارائى ارايه
ايدن طاعلردم . اورمانلردم . كوللردم . كور .
ولوركه بر سياح ايچون جدا سزاي تماشا
و موجب استفاده در . بونلرك بر چوغي
ايلروده مشهوداتى حاكي اولان صحيفلردم
ذكر اوله جقدر . اطهك تجارتي مهمجدر .
ياقله جق خطب ، انشآت كرستنه سى ، بوي
يايق ايچون كستانه آغاجي . آغاج كورى ،
تازه و طوزلى آغاج قانوي ، ليون و پورتقال
وكستانه ، خام مرجان ، ميا معديه ، باقير ،
آتيمون ، ترفنده ميوه . قورى سبزوات
كستانه و صر دقيقي ، باركير ، بال موسى ،
زيتون ياغي ، كستان ، قورى تازه ميوه ،
مانطار آغاجي ، حيوانات بوينوزى ، خام
ودباغت ايدمش قوزى وكي پوستى ، سيلان
بالى و استاقوز ، آحيوانى ، عادى شراب ،
تازه اوزوم ، ميشه قابوغي ، اهندن معمول
اكر قورلاني ، حديد معدنى فيلزي ، آتيمونلى
كموش ، رچينه ، ايك قوزمى و ايك نخى
ودها بوكا مائل بر چوق مواد اخراجندن
معدود اولوب صغير ، طوزلى ات ، كيسه ،
مستملكانده چيقان ميوه لر ، مسكرات
و پترول غازى ، بالماس ، مواد حديديه ،
اوانى ، ترابيه الحاصل خانه مزينانته و مفرو
شانته و ملبوسانه و توالته عائد اشيا دخى
ادخالتي تشكيل ايدر . اطهك سنوى تجارت
خارجيه سى قرق بش مليون فراق تخمين
اولتمده در . باشليجه تجارت ليمانلى ده
« آراقسو » ، « باستيا » ، « بونيفاجيو » ،
« قالوى » ، « ايل روس » و « پروبرانو »
ليمانلريد .

جزيره درت شمندوفر طريق اولوب
جمعا ۲۷۵ كيلو متره طوله مالكدرد . جزيره
نك كويلرى اره سندم بمند بولر ۱۷۰۴
متره ، شهرلر يئنده كي بولر ۲۰۷ كيلو متره
بيوك بولر دخى ۱۱۳۲ كيلو متره در ۵۵۲
كيلو متره لك ده عادى بول واردر ، فقط بونلرك
هينج برى فرانسه سواحل و مالكدرد .
بوللردم كي اسطلام خارق الاماده ي حائر دكلدر .

ضعيف بر اختيار مهتراته بياض
صاچلرله محاط و حسابسز خاطرانك
محفظه سى اولان باشى دايه برق سنك تاثير
حياتقزاي حس ايدم بيلمك ايچون
بكله جك .

ملكانه بر حالده اوقويه دالمش سونلى
بر چوجفك ناصيه صافى ، او ناصيه
بريشان صورته دوكلوش ، قيور جق ،
صارى صاچلرني اوپه جكسك . الحاصل
كدر كاھكده هر كس ، هر منى مشتاقانه سكا
انتظارده در ، شتاب ايت !

§

لكن طبيعتك دست انتظامى سندن
دور اولماز ، بتون بو شيلردن صوكره
تكرار كسدك يره ، سما ايله بحرك
آره سنه كيده جكسك ! اوراده افقه دوعرى
قوشان بر كوچك كيجيك دومن دولابه
دالامش بر غريب كيجي به ملكت قوقولرى
كوتوره جكسك . اوسنك چارميخلرك
آره سندن كچركن حاصل ايدم جك
زمزمه يي ديكله جك . ملكتده كي قولبه .
سنك ياننده كي دره جك آهك جريانى
ايشيديورم صانه جق !

على رضا سيفي

اور وياخا طالت

ما بعد عدد ۷۸

قورسنيقه جزيره سندم كي عطايى طبيعتك
مهملردن برى ده « ميا معديه » سيدر .
بونك ايچون متعدد موقعلرنده بانيولرى
وقايله لرى واردر . بونلردن خستلر يك
چوق استفاده ايدرلر . (او — دوره ز
Eau d'Orezza) ناميله مشهور اولان ودر .
وننده حديد ، بيقاربونات غازوز بولسان
صويك صوبت هضم ، فقر الدم و دها بر چوق
امراض عصبيه قارشو صوك درجه ده
حسن تاثيرى اولدني مجردير . كوكرتله
سودالى و معتدل درجه حرارتلى قابليه لرى
متعدددر .

قورسنيقنك غرائب طبيعيسى ايسه

بر اقلمش اولان قورسقاڭ بوقسمی ،
فیوضات و بدایع طبیعتک بر روضه بی انتهای
تشریدر . خفیف بر سرینک ناصیه بی
اوقشایور . هر طاغدن بر چوق صو
دوکولیور ، اوافق شلاله لر تشکیل ایدیور .
« اوقیانجا ، موقفته قدر سفلی زمین اوزرنده
کورولن شو لطافت علویه ایچنده حیران
حیران اطراف تماشا ایتدک . بو موقعه
ترنیش اون دقیقه توقف ایتدی . زده آشاهی به
ایندک . کوچک غازیومسی بر محله کبردک .
بر باردق کل شروی ایلله حرارتمی
تسکین ایتدم . یوقاریدن دیگر ترن کلنجه
زده حرکت ایتدک . اوکزدده کی جسم
طاغلی نصفه قدر مغموم بلوطلر
استماع ایتمش ، کونش ده هیچ کورلیه .
جک بر طبقه هواشیه ایچنه دالمش ایدی .
طاغلرک قارلی اولمسی ، حرارت شمسک
بویله چکیلیورمسی بزى عادتاً اوشوتمیه
باشلامش ایدی ، چونکه کیدن ایچنه بر
یاز جاکتیشه چقمش ، المسه ده قالین بر
باستون آلمش ایدم . خصوصیه بزى برنجی
موقع بیانی آلمش اولدیغمز حالد اوجنجی
موقعک تخمه کرم و تلی اوزرنده قالمش
ایندک . بوکا سبب ؟ برنجی موقعه
موسولردن بری قوجه بر جوالیه بالق
قومش و بوندن انتشار ایدن تمغیسات
واغونک ایچریسی اشباع ایللمش ایدی .
بحره ضابطلریدن بر خلیسی ایچنه ولوله به
شکایته باشلادیلر ایسه ده موسیو هیچ
اورالده اولمشمش ایدی . بنشاء علیه
اوجنجی موقعی ترجیح ایتمش ایندک .
یاریم ساعت ایچنده طاغلر اتکلرینه
قدر درین بر قارانی ایچنده قالدی . دها
طوغری بر تعبیر آرائیلر ایسه زمینه قدر
ایتمش کثیف بر بلوط یغینی آرم سنده
کیدییور ایندک . ترن آرمده بر مظم طوللر
کیریور ، فکره طساری اولان دهشت
و مغمومیت استون جوغالیور ایدی .
بو لطیف طاغلر ، نظر ربا قیرلر اوقدر
قورقچ بر منظره باغلادی که تعریفی ممکن
دکدر . برسکوت ، بر ظلمت ، بو وسعتکده

تنباهی ایچنده حسیاته اولانجه قوتیه اجرای
تأییدر بولنیور ایدی .
واغونک جاملری بر قراج دامله ایصلا .
تدی . یاغور ، اوکر به سماوی باشلادی .
آن بان شدتی آرتیور ایدی . اوزون ،
واسع ، هیتلی بر وادی ایچنده سمان زمینه
طوغری صاغیلان شو مایع سیجملر
دوشدکاری طور اقلر اوزرنده دولاشدق
مطر در آهنگ حزینانه پیدا ایدیور ایدی .
بز علی الدوام یولزده ایلر یله یور و نقطه
وصول اوله جق (ویزاونا Vizzavona)
یه دها بر ساعتدن فضله زمانز اولدیغی
بیلیور ایندک . بیلیم نیچون بو منظره دن بر
حظ روحانی ، بر سرور نهایی دویویور ایدم ؟
مظم وادیلر ، راطب هوایه ، شدتلی بارانه
قارشو حسابم بی اکلیدریور ایدی . بن
طبعاً دلداده حزن ! کوکلم دائماً تأمیل ملاله
قارشو سودا کارد . طبیعتک هر حزنی ،
هر غمی منظره سی بنده غریب بر نشاط
اویاندیرر . بر طاغک تپه سنده داغیلان بر
بلوطک اثر ملالی بنده واسع بر عالم خیال
ایجاد ایدر . حقیقی سورم . شوقلی شوقلی
آرام ، دلبرنازین حقیقه کنده خدمتکار
بیسلم ، فقط حزنه ، ملاله ده محلو یتیم
واردر . بویم مسلک خصوصیمدر ، مسلک
ظاهر یله بر تضاد تشکیل ایدر . هر انسانک
کندینه مخصوص بر فلسفه سی واردر .
دوشونمک دینیلن فعل دماغی هر کسده
موجوددر . بو نیجه میل طبیعی لر تولید ایدر ؛
فقط انسانلرک دوشونجه لر بر تباین عظیم ،
بر تضاد دائمی ایلله تجلیدن هنوز وارسته
قاله مامشدر . بو عدم توافق تفکرات ایسه
هر کسک تصادفات عمری ، تجارب حیاتیه سی ،
خفایای قلبیه سی باشقه باشقه اولدیغدن
منبعشدر . بونک ایچوندرکه صاحب تجربه
اولیان بر فکر نه قدرایی دوشونسه ، نه قدر
درین محاکمه ده بولنسه یته خارجه کوردیکی
برلوحه اضطرابی ، هر هانکی بر وقعه بی ،
هر هانکی بر ابتلائی درجه حقیقه سی ارانه
ایده بیله جک بر صورتده تفسیر ایتمش اوله ماز .
سر اروجدانیه بی استکشاف قولایدرفکرنده

بولانلر الدانلر . فکر و دماغه تحصیل
ایدن هر درلو تفکراتی زاده حقائق صورتده
کوسترمک چالامق تجربه حیاتیه کی تقیه بی
اظهار ایدر تقیش و تبیین حسیانده بر حکم
قطعی اعطاسنه قالمشقم ، احوال عالمه
ومنویات قلبیه اولان متدبیلکدن تحصیل
ایدر . شهر فکره یینه رک عمان حسیانده
سیاحت ایتک ، قیریق قناده بر موجه حس
اوزرنده دولاشدق ممکنسات حسیه بی ،
خارجده کی حیات خصوصیه بی آراشدق بر مق
قولای دکدر ، انسان اکثریا حسیاتک
خروشی معنویسی ایچنده بوغولورده یینه
بر حسک . بر حس پایدارک دائره شموانی
کشف ایدم . یالکیز دوشونمکله اولماز !
کورملی ، تجربه ایتلی ، حیاتک آرام
واضطرابندن آزمایش یاب اولمیدرکه بر
درجه قدر حسیانک — ولوعشق و وجدانه
عائد اولسون — صدمه حکمی نه در
آکلاشیه بیلسون ! ! ! . بن ببولده فکرله
مشغول ایکن ترن درین بر قارا کله ، عظیم
بر اوغوانی ایچنه کبردی . اوزون و حقیقه
قورقچ بر طولندن کچیور ایندک . بونک
نهایتده (ویزاونا) یه واصل اولدق .
یاغور حالا دوام ایدیور ایدی . واغوندن
چیقوب یک یقین بولان شمندوفر موقفته
آتلادق ، فقط بوندن صکره زده کیده .
جکیز ؟ اطرافه بر کوز کزدیردم .

دوندن بری طاشیدیغم ظنه تبعاً بوراده
بر قریه ، بر شهر آردم . کوزمه موقوفک
جنوب جهه سنده کی ذروه سی وصیرتنک بر
چوق محللری قارلی اولان مرتفع طاغدن
دوشن بر شلاله ک منظره عظمیاشی ایلله بر
یسوک دره دن ، هر زمان بر فپوش اولان
طاغلردن ، برده موقوفک شال جهه سنده کی
کوچک بر کلبه دن بشقه بر شی ایلشمیدی .
ظاهر قریه دها بر آز ایچریده در دیدم ؛
فقط چابوقاق آکلادمک بوراده قریه فلان
یوق ایش ، یالکیز بر قراج کیلو مترو آرقه ده کی
یوکسک قارلی طاغک اتکنده بر کوزل اوتل
وار ایش که زیارتجیلر اورایه کیدرلر
و طاغلره چیقوب ایندکدن و اطرافنده

زوالی صنعتکار

مؤلفی: مترجمی:

امیل ریشربرگ بهزار

مابعد

زوجنه قارشى ايسه اصلا خوش بر
معامله ده بولميوردي. همان دائما صورتى
اكشيدىور، قاشلىرى جانيوردي.
بچاره آدم انار محبت كوسترمك ايسدكجه،
او بستيون معكوس بر طور و معامله ارايه
ايدىوردي. بوانفمالى ازله و تمديد ايتك،
نمەلنك دوداقرينه برتسم دعوت ايدم -
بيلمك ايچون فرەدرىق كغيرتلى نمرەسز
قالىوردي. سوكلې رقيقەسەنك سويلدىكى
سوزلر، و يردىكى جواپلر او درجه بارد
ايدىكه، هر برى جدا ياس و حزنى باعث
اوليوردي.

بچاره آدم فنا حالده مضطرب اوليور
ونادرا - اوده كال حجاب ايله - شكاي
ايدم بيلوردي. زواللى ياك زياده صيقان،
اك زياده مضطرب ايدن سوكلې رقيقەسەنك
هر درلو ارزوسنه ايسدبىكى كى خدمتله
محبت متقابله سنى (!) جلب ايدم مامك
كيفيتى ايدى.

كندىنى بستيون خراب و پریشان ايتك
ايسه ين خرد سوز تصورله، او خصم
جانه قارشى سعادتى مدافعه چالشيور
و بومهاجانه ده قوت و اقتدار ينك تناقص
ايلدىكى هر دقيقه حس ايليوردي.

آرتق پسانو چالاميوردي، آرتق
چالشمەقدن بر ذوق ولدت آلاميوردي.
تصورات مزعجه ذهنى پریشان ايدىوردي.
انسان هر نه ايله اشتغال ايتك ايستر
ايسه، ذهنك آزاده تشويش و پریشانى
اولمى لازم كلير.

فرەدرىق ارتق (او پرا - قومىق)
نامندمكى اثر ينك اكال نواقصى ايچون
چالشمەميوردي. يكانه اميد استقبالى اولان
بوناقص اثر بر كوشه يه قالدريلوب آيليور -
مش، اونودلش ايدى. بچاره آدم بالكله

بر جولان يادقدن صوكره بو اولده
استراحت ايدرلر ايتش. ذهنم ايكي فكر
ايله مشغول ايدى. برى اوله قدر كيتمك
جهتي كه بو هواده طيشارى چيقه جق
اولساق ايتلامش طاقولرە دونه جكمز
اشكار!

ايتنجيسى ده شو يوكسك طاغله
چيقمادن عودت ايتمەك يك اويغونسز
اولمى ايدى. كيم بياير بردها بورايه بلكه
هيچ كلك قسمت اولماز!.. شمندوفرك
آشاغى عودتنه ايسه ده اوچ درت ساعتز
وار.

شمسيه سى اولان موسيولر ترندن
چيقار چيقماز اوله كنديلر. موسيو
«مونيه» ايله رقيق عارف ايتدى. برده
بن موقفە قالدق. موقف ايسه كوچوك
بر ير. او طوريله جق بر محل يوق. نه
ياپملى!.. برى بر مزه باقوب كولور ايدك.
موقفك قارشوسنده كى كله به قوشدق،
يك يقين اولديغىچون ايتلامداق بوراسى
بر آشاغى ميخانه به بكمز بور ايدى. اطرافه
كوز كزديرنجه برقاج شيشه ايله او جاقده
يانان صوبانك باشنده حيدود قياقتلى بر ايكي
كشى كوردم. آياقلىرندە بيوك چيزمه لر،
باشلىرندە بر قيفلى شاقه سى وار ايدى.
كوزلرى اسپر تو قوتيله بارلامش، برينكده
آغزى سرخوشلقله موازنه سنى غائب
ايدرك چاريلمش ايدى. بورادن بر آياق
اول چيقمەنك ازهرجهت خيرلى اولديغى
كسديرمش ايدم. بوراده اك زياده نزاکت
واثر انسانيت كوسترن شمندوفر بيلنجيسى
اولدى. اوله كيتمك اوزره بزم ايكي
شمسيه بولدى. برى كندى شمسيه سى.
ديكرى ده ميخانه چينك شمسيه سى ايدىكه
ايتنجيسى همان وسط جسامنده بر چادر
قدر ايدى. بو بزم صاغ قولمزه توديع
قلندى. موسيو مونيه ايله برلكده بونك
آلتە كيردك يوله دوزلدك. خيلى كيتدك.
آلتندن بيوك بر دره كچن بر آغاج كو پرينك
مابعدى وار

محمد ايسى

دينلە بىلە جك بر حالده مغلوب ياس و قوتور
اولش ايدى.

مادام بوواسيه به كنجه: اوده يك
مايوس، يك مضطرب بر حالده ايدى.
فقط ياسنى، اضطرابى جكر ياره سندن،
اوغلندن صاقلابوردى. بو، قلبنده آچيلمش
درين، التيام نابذير، خون افشان بر ياره
ايدى.

كندى كندينه درين آهلى چكرك
دييوردي كه:

— حقيقە كلين خانمك جاني صيقليور،
ساده و مستريحانه بر حالده ياشايشمز كندينه
ثقلت و ريبور. بورادم بر صورته نمون
اولاميور.. اوف، صيقليور.. نچون؟
چونكه زوجنى سوميور!.. آه!.. ايشته
اصل فلاكتده بودر، ايشته بن دائما
تدهيش ايدن، دائما دوشوندين بوفلاكت
ايدى!.. هيچ بر شى يامق المدن كلز.
آه! بدبخت!..

بچاره قادين دائما بوسوزلرى مرلانيور
و همان دقيقه ده برده «زواللى اوغلم!»
زواللى اوغلم! «كلاتى تكرار ايليوردي.
بوخرم سوز تصورله اوزون كيجهلده
كوزلرينه بر لحظه او شو كيرمديكى كى،
مخدومه اصلا رنك و يرمامكه چالشمەرق
كيزلى كيزلى يك چوق كوز ياشلىرى
دوكيوردي.

زواللى والده بو آجيلر، بوكذرلره
كوندن كونه ارييور، كوندن كونه ده
زياده اختيارليوردي.

آز بر زمان اول فرەدرىق استقبالى
كندينه فايت بارلاق كورنديكى حالده،
شمى او استقبال مشمع كندينه درين
بر ظلمت ايچنده عرض چهره انكسار
ايليوردي. بومدهش خوف و انديشه لر
بچاره بن محو ايدىور، مزاره طوغرى
سوق ايليوردي.

صاحب امتياز: گيتابچى قره بت